

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS
SZAKKÖZLÖNY.

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR
SZAKKÖZLÖNY.

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSFAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDŐFENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, a — „Székesfehérvári Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata”,

a Szabolcsi Szőlőművelő, Vendéglős, Kávéipari Érdekek és Kereskedés Egyesülete, — Tolna-megyei Vendéglős és Kocsmárosok Egyesülete, — Vas megyei Vendéglős, Kocsmárosok és Kávéos Ipartársulata, — Kassa Szőlőművelő, Vendéglős, Kocsmárosok és Kávéos Ipartársulata, — Eszterházyi Vendéglősök, Kávéos és Italmezők Ipartársulata, — Brassómegyei Vendéglősök, Kávéos és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csepeli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sárász és Vidéki Vendéglősök, Mészárosok és Henyek Ipartársulata, — A Pecs—Baranya Vendéglősök Ipartársulata, — Atádi Pincér Öreggárdó és Előfizető Egyesület, — Nemzeti Vendéglős Ipartársulata, — Pápai Pincér Öreggárdó és Mészárosok, — Lévai Vendéglősök és Kávéos Ipartársulata, — Szatmárnémeti Vendéglősök, Vendéglősök és Kávéos Ipartársulata, — Zempléni Fogadósok és Vendéglősök Ipartársulata, — Nemesvártai Vendéglősök Ipartársulata, — Harghadrágyai Fogadós, Vendéglősök, Kávéos és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csongrád-megyei Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata, — Soproni Asszonyi Vendéglősök Ipartársulata és az — Érdekvédelmi és Vidéki Fogadósok, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávéos Ipartársulata.

Előfizetés: Egy évre 12 K. Félévre 6 K.
Megjelenik 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A gazdasági helyzet.

— Válság az egész vonalon. —

Nagy ipari és kereskedelmi cégek egymásután fizesékeltenné válnak, csődöt kérnek maguk ellen, vagy a hitellezők kezébe kerül csődbe. Tucatszámra hoznak ilyen híreket nap-nap után a napilapok. Pangás, válság az egész vonalon, a pénzintézetek nem fogadják el új váltókat, a régebbieket felmondják. A jelzálogközlésnek korszaka letűnt, megállt az építkezés. Nincs pénztárgalom, megállással fenyeget a gazdasági gépezet. Árvek pusztítottak egész vidékeket, főnként a termés nagy része, a szőlőművelés és borgazdaság óriási károkat szenvedett, — insébe jutott az ország. De, fájdalom, a gazdasági krízisnek még csak az elején állunk, rettenetes állapotoknak nézünk elébe. Nagy- és kis ékszíztenciák pusztulnak indulnak. Hol fog ez az állapot végződni, mikor fog jobbra változni? Az emberi elme képtelen erre megnyugtató választ adni.

És ehhez a szomorú állapotokhoz még csatlakozott a háború furriája, amely sok, igen sok milliót fog elnyelni és ezek a milliók el vannak vonva a gazdasági közcsékségtől, az élet követelményeitől és úgy a magán- mint az állam életfeltételeitől, kénytelen-kelletlen az államtól annyit követelnek, hogy képtelen akkora áldozatot az adózók testéből kivágni. Hiszen a közteherviselés a polgárok gazdasági tevékenységére van hivata biztosítani. De mikor ezt a tevékenységet a gazdasági zsidóság, a nagymértékű pénztelenség beköbök köti és teljesen lehetlenné teszi, honét kerüljenek ki a milliárdok, amikre a militáriazmusnak szüksége van? Országunk gazdasági élete nagyon beteg és nincs kilátás a gyógyulására.

Ilyen viszonyok között csoda-e, ha a mi iparunkban is nagy krízis állott be? Kiseb vendéglős egymásután szűnnek meg. Nem képek magukat lenntartani. Drága minden anyag, amire a vendéglősnek szüksége van. A nép, aki ezen vendéglős látogatónál képezi, a nagy pénztelenség következtében egyrészt, a drágaság folytán, másrészt, mindjobban visszahúzózik a vendéglőtől, rosszul táplálkozik, meleg étel helyett kénytelen beérni silány táplálékkal, betegé lesznek tömegesen a munkások, élerlenednek és mindezek dacára mindig nagyobb és nagyobb követelésekkel lép fel az állam. Honét kerüljön ki, miélt nem mindezt képviselni? Már nem egyéni, hanem tömegcsőd él kerül az ország. A proletárság

csapatlagon agaszoló módon szaporodnak. Hová fog ez vezetni? Ha mostandban valaki szakkoronással fizet vendéglősbe vagy kávéházban, annyira letűnt, hogy sikkasztónak vagy betörőnek tekintik az illetőt, ha idegen. Furcsa állapot, de nagyon szomorú.

Az ország gazdasági életének lejtésére már évtizedek óta alig történik valami nagyobb szabású intézkedés. Sem a társadalom, sem az állam nem tesz semmit a törvényhozás, ha másutt igen, nálunk nem fogad *kedvezményező* lényeztet. Állam és társadalom kölcsönösen nézik egymást, hogy melyik fog előbb indulni. De nem indul egyik sem. Visszafejtődés az egész vonalon. Abból fogvaszt mindenki fél, ami a mult időkből megmaradt, amit megakarítani lehetett. Ujjabb értekek szerzéséről szó sincsen. És mégis folyton nagyobb terheket rak az állam a gazdasági élet tényezőire, aránylag többet követel tőlük, mint amennyit azok nélkülözni képesek. Már pedig úgy áll a dolog, ha folyton elveszünk és nem teszünk hozzá semmit, elfogy az, amiből vehetünk és okvetlenül beáll a csőd. És erre a pontra jutottunk. Ez a vergődés az egyik oldalán, a vaktában dolgozó és követelőző állami bülesség a másik oldalán, vajjon meddig tarthat még? A kivándorlás is egyik kiálló tünete, következménye a mai gazdasági viszonyoknak. De azért mégis igen sok száz milliót vonnak ki a közforgalomból olyan célokra, melyek meddőségéről még azok is meg vannak győződve, kik azokat a nemzet testéből kivágnak.

Már mondtuk, hogy a nagy csődnek még csak az elején állunk. A mi iparunk, a vendéglős ipar sínyli meg ezt a bajt legelőször, mert a forgalom tetemes csökkenése dacára az állam kerülhetetlenül követeli a vendéglősöktől az eddigi adók és illetekek kétszeresét, sőt háromszorosát is. Hogy ennek az örületes túlkövetelésnek a vendéglősök miélt tegyenek elegend, azzal a túlkövetelő állam nem törődik. És hogy ebből egy kétségbejött és képtelen állapot fejlődik, még pedig igen gyorsan, annak bizonyítékai mindennap önmaguktól nyomulnak felszínre.

Csak a világalton nem látja és csak az nem törődik vele, kinek az az elve: „én utánam jöhét a vízözön”!

A Fogadó L. előfizetői közül azoknak, kik előfizetésükkel a hátulrakban vannak, ezúttal is tisztelteltük kérjük, hogy a hátulrakos díjakat az előzőleg vett postautalványon szíveskedjenek beküldeni.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL

Meghívó.

E hó 23-án, szerdán, délután 4 órakor az „Országos Vendéglős Egyesület” választmánya ülést tart a Warglies-fele vendéglős külön teremben (Rákóczi-ut 29. sz.), melyre a t. tagtársak tisztelettel meghívattak.

Tárgyszorokzat:

1. Pénztári jelentés.
2. Jelentés a kongresszusról.
3. A kassai ipartársulat és magánosok követelése a vendéglős-kongresszussal szemben.
4. Rosenfeld kartárs indítványa a kulturális bevezetés tárgyában.
5. Tagsági jelvény készítésére vonatkozó indítvány. (Gursch kartárs részéről.)
6. Javaslat az esetleges borliányon való segítség tárgyában.
7. Egyéb előterjesztések, jelentések és indítványok.

Kérem a t. tagtárs urakat, szíveskedjenek az ülésen pontosan megjelenni.
Budapest, 1912. október 4.

Elnök távollétében:
Sámsony János s. k.
megbíztott társelnök.

A ceglédiek alakuló közgyűlése.

Ide s tova egy éve lesz, hogy ceglédi vendéglős és kocsmáros kartársaink megindítottak ipartársulati mozgalmukat, amelyhez nemcsak a helybeli, hanem a környékbeli italmező-iparosok is csatlakoztak. A hosszú, kitarló munkálkodásunk meglett az eredménye, amennyiben a miniszter jóvá hagyta, még a nyár elejével fölterjesztett alapszabályait. A Cegléd és Vidéki Fogadósok, Vendéglősök és Kávéos Ipartársulata eme törvényesítési ténye kihirdetése és a társulat vezető tisztikarának megválasztása céljából, Csiga Izidor ideiglenes elnöke, e hó 9-re hivta egybe az alakuló közgyűlést. Az alakuló közgyűlésen, mely a Központi-fogadó nagyeremében lett megtartva, közel 80 vendéglős jelent meg. Cegléd és környékéről. A gyűlésen az „Országos Vendéglős Egyesület” és a „Fogadó” Pósch Gyula képviselte, míg a szomszédos járszberényi vendéglősök-ipartársulata részéről Székely Fábán elnök jelent meg.

Csiga elnök a közgyűlést d. u. 3 órakor nyitotta meg. Meleg szavakkal üdvözölte a nagyszámban megjelent kartársait, nemkülömben a budapesti és a Jászberényi kiküldötteket. Majd az emult tizenegy hónapi ténykedésünkről számolt be, ami

hogy eredménnyel járt, azt leginkább a mai közvélemény nagy fontossága látnya, a jövőhöz vezető alapszabályok igazolják. Ezután megköszöni kártársai bizalmát s tisztelt, melyet az ideiglenes helyzetben a főle teltető legjobb tudással igyekezett betölteni. visszaadja a közvéleménynek és indítványozza, hogy a közvélemény, az elnök és a tisztikar kijelölésére küldjön ki egy három tagú bizottságot. Ennek elfogadása után az ülést a jelölés idejére felfüggeszti. A bizottság az ipartársulat élére a következő tisztikart jelölte.

Elnök: *Kolossa Viktor*; alelnökök *Csigi Izidor* és *Klein Jenő*; pénztáros *Podhárdy Gusztáv*; számvizsgálók *Robitzek Sámuel*, *(Abony)* *Unqátri Lajos* és *Turák Dezsed*.

Választmányi tagok: *Kerécs József*, *Schmid Antal*, *Mages János*, *Biró Mihály*, *Szántó Sándor*, *Weisz József*, *Kostás János*, *Sulpos Mihály*, *Szegedy Sándor*, *Rosenfeld Sándor*, *Bokros Kálmán* (Nagykőrös), *Ladonetzky György* (Abony), *Kiss József* (Nagykőrös), *Halmosi Péter* (Jászkarajenő), *Peckán Károly* (Ujszász), *Barhás János* (Zagyvarék), *Póttogay: Takács Jenő*, *Farkas Sándor*, *Kokony István* (Tápiógyörgye), *Kovács Lajos* (Albertirsa).

A közvélemény a tisztikart egyhangúlag, nagy lelkesedéssel megválasztotta.

A választás után *Kolossa Viktor* foglalja el az elnöki széket s kerestelen szavakban köszöni meg úgy a maga, mint a megválasztott tisztársai nevében a bizalmat, amelyet a főlék teltetőleg igyekeznek kiérdemelni. Jelenti egyben, hogy az alapszabályok értelmében a most megválasztott tisztikar csak a jövő év márciusig viseli a tisztségét, s ámbár rövid idő áll csak rendelkezésére, de minden fáradozással oda fog irányulni, hogy a szervezetet kiépítsék a kártársak közt a testületi személet fejlessék és a különböző sok panasz és sérelmeket szánják. Azután javasolja hogy *Csigi Izidor* ideiglenes elnöknek az ipartársulat létrehozása körüli fáradozásáért, jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Az elnök előterjesztését egyhangúlag elfogadják.

Ezután *Csigi Izidor* mondott köszönetet a közvéleménynek, majd *Kolossa* elnök rövid buzdító beszéd kíséretében agyulást berekesztette.

A közvélemény után *Kolossa* elnöklésével a választmány tartott ülést, amelyen néhány fontosabb adminisztrációs kérdés intéztek el. Megválasztották egyúttal a társulat titkárait és ügyészeit. Titkár lett: *Velkovich Jakab* s ügyész: dr. *Szabó Béla*. Végül határozatban ment, hogy a választmányi üléseket minden hónap első héten fogadják megartani.

Gyűlés után a kártársak nagyobb része *Kolossa* elnökkel a Központi fogadó éttermébe vonultak, ahol kedélyesen föl-köszöntöb és jó cigány zenében nem volt hiány, már amint az ily esetekben szokott lenni. A vidéki kártársak részint az estlő, részint az utána induló vonatokkal utaztak el.

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÖZMOSMÁROK IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Az Ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut. 13. II. 29. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Az Ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közöltetik.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az írást az ipartársulat irodájához fordul.

Az Ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Bosznia új okkupációja.

— Osztrák vendégülök Sarajevóban. —

Nehéz napokat élünk, ezt letagadni nem lehet: sulyos idők járma alatt nyög az egész magyar közgazdasági élet. Küzdünk, ameddig bírjuk; mert olyan rejtetések a megélhetési viszonyok Magyarországon, hogy ezt tovább kibírni már alig lehet. Küzd a nép, küzd a közép-zászat; küzdenek a fogadós, és vendéglősiparhoz tartozók; küzd ma mindenki, csak a kiváltságosok nem. Nekik meg van a felesleges anyagi módjuk és legfeljebb csak arról lehet szó náluk, hogy évente ötven ezer koronát dobnak-e ki hiabavalóságokra, vagy szereznek.

A Balkán szinte lángban áll; nagy dolgok készülnek a mi közvetlen szomszédságunkban. Szinte azt se tudjuk, mit rejt a legközelebbi jövő. Közgazdasági életünk a belső politikai helyzet folytán a legnagyobb mértékben pang és ember legyen az, aki ma a bankoktól pénzt tud kapni.

És mindezen siralmas közgazdasági és politikai viszonyok között nem nézünk se előre, se hátra. Szinte olyanok vagyunk, mint a süketlajka; nem törődünk semmivel, ami körülöttünk történik; pedig bizony sokféle kellene nekünk pillanatunk, hogy megtaláljuk azt a helyes utat, amely haladnunk kell, amely egyedül vezet a boldoguláshoz.

Ime: Bosznia! Is újra el akarja: okkupálni főlék és ma már nyíltan „Uj-Ausztriának” nevezik. És nem a szerbek, bolgárok, görögök, montenegróiak cselekszik ezt velünk, hanem a kedves szomszédunk: az osztrákok.

Lapunk múlt számában említettük már, hogy a bécsi fogadósok és vendéglősöknek egy ismeretlen csoportja, azzal az ürügyel, hogy a bosnyák-világot tanulmányozza, lerándult Sarajevóba és ott tartja gyűlést. Azok a új urak voltak ezek, akiket itt Budapesten is meglepő szeretettel ünnepelték egyes fővárosi fogadósok és vendéglősök, egységek, azom a másik részben (Gundel-féle ipartársulat) és akik rossz néven vették, hogy megérkezésük alkalmával nem ünnepele őket a főváros tanácsa.

Mi már akkor kifejtettük abbéli nézetünket, hogy tulajdonképpen mit keresnek azok a bécsi fogadósok Boszniaiban? Mi látjuk a célt, amit ezek az urak szolgálni akarnak és azért nem is reagáltak az ő idejövételükre. Sajnos, akadtak Budapesten tájékozatlanok, akik nem ismerték föl az ő rejtetett céljaikat és nemcsak hogy fogadták, hanem valóságos ünnepelték őket.

Pedig a főlék, amely az ő köthurnusuk alól nagyon is kilátzott; könnyű lett volna észrevenni, aminthogy mi is mindjárt észrevettük. Az ő rejtetett céljuk az volt, hogy Boszniaiban új „okkupációt” rendezzenek és nemcsak a bosnyák vendéglős ipart akarják elhódítani főléknek, hanem ezzel együtt az egyéb közgazdasági teremtumot is.

A helyzet ma ez: Boszniaiban a vendéglősök közt a vezetők ma magyarok; magyar állampolgárok, akik szakításukon kívül l főlékük voltak Boszniaiban, hogy ott megteremtse a vendéglős ipart. S amikor ez ott már szépen virágzik; jönnek az osztrákok, magyar garral ünnepeleltük magukat Budapesten és Sarajevóban kinevezik Boszniait — Uj-Ausztriának.

A horvát vendéglősök, akik közelebb vannak Boszniahoz, mint mi, hamarosan észrevették az osztrák kollegáik csalafintaságát. Ők meglátták a rejtetett célt, amelyet az ugynevezett kirándulás szolgált és nem voltak hajlandók azt támogatni. Egyszerűen megtagadták a fogadtatást és ez a leforrázás azoknak, akik Budapesten fogadták a német kollegákat, irányításul szolgálhatott volna.

Mindezek előle becstetése után áttérhetünk a sarajevói közvéleményre.

Fényes fogadtatásban volt részek; a tartományi kormány képviselője mindentől velük volt; ezt konstatalták. A közvélemény Weissenberg ur beszámolt a Gerbaud (?) évi működéséről Ausztriában, majd pedig a pénztárnok az évi számadást terjesztette elő. Bain alelnök referált az osztrák söradópótlékról, amelyről az osztrák kormány husz millió korona bevétel többletet remél; Weigl pedig a fogadós iparnak Ausztriában képviseléshez való kötését keré kiomondani, Benesch az ügyésző kereskedelemről referált; aztán pedig megválasztották a tisztikart. Ennyit hoztak nyilvánosságra a sarajevói közvéleményről.

Minden vendéglős, aki tisztában van az osztrák-magyar monarchia közjögi helyzetével, tudja, hogy Boszniait 1908-ban annektták, de az annekttált tartományok hovatartozásága még nincs ez idő szerint rendezve. A magyar főléknek szerint Magyarországhoz kell esatolni, ősi jogon, mert a mai Bosznia régente is hazánkhoz tartozott. Egyelőre azonban Bosznia közös tartomány, amelynek autonóm jogot adtak, amely azonban csak közigazgatási, közoktatási és részben ipari ügyekben merül ki. Az erre vonatkozó törvényeket a bosnyák *sabor* hozta, amelynek élen a tartományi kormány áll.

Azt kérdezzük most már, hogy mi kerestet a bécsi fogadó-vendéglősök különmeny Boszniaiban, miért tartotta ott évi közgyűlést, mikor nekik semmi közük a bosnyák vendéglősökhöz, lévén ezeknek külön kormányuk, külön törvényük és érdekeik?

Az osztrák fogadósok — mint jó osztrákok — azért mentek le Boszniaiba, hogy megnyerjék maguknak az ottani vezető köröket (ami nekik csak gyerek játék) és az ottani teret biztosítsák az osztrák iparnak.

Azt hihetnek vendéglős kártársaink, hogy mi ezt az állítást csak úgy könnyelműen, vaktában dobjuk bele a világba. Hogy ezt a hiedelmet megdöntsünk, itt közöljük az osztrák külügyminiszter hivatalos lapjának, a *Fremdenblatt*-nak tudósítását erről a sarajevói gyűlésről! Ennek a lapnak van egy melléklete, *Bosznien* címmel, amelyben azt a célt szolgálja, hogy az osztrák kereskedelmi és ipari világot informálja a bosnyák viszonyokról és a bosnyák piacot nekik reklámolja. A Fremdenblatt tudósítása beszámol az osztrák vendéglősök litogatásáról, ismerkedési estélyéről és aztán a következőket írja:

Kolbeck drückte den Wunsch aus, dass sich auch die Standesgenossen dieses Teiles der Monarchie eine feste Organisation gründen, welche allein die Blüte und das

Gedien des Gastwirtgezelbes fördern könne. Namens des Empfangskomitees sowie als Senior der Gastwirte in Sarajewo: Herr Restaurateur Friedrich die Gäste herzlich willkommen. Handelskammerrat Rein betonte die Bedeutung des Gastwirtsstandes und ergrübelte den Zweck der Reise, die unter anderem die Führungsnahe mit den Kollegen Neu-Osterreich und deren Angliederung an den Reichsverband zum Ziele habe. Er widmete sein Glas den Kollegen Neu-Osterreichs.

Ez magyarul a következőket jelenti: Kollek elnök — Wien — azt az üggyét nyilvánítja, hogy monarchiánkban ebben a részben levő kartársak egy erős szervezet létesítenek, mert csak ez van hivata a vendéglős ipar felvirágoztatni. A fogadó-biztosítg elnöke és szeniorja, Friedrich ádványli a vendégeket. Beisz kereskedelmi tanácsos — Wien — vázolja a vendéglős ipar fontosságát, magyarázza utazásuk célját, amely: *értnék zsebe lépni Új-Ausztria vendéglős kartársainak és hozzászólatoitáknak szövetségékhöz. Újra potarát az új-ausztriai kartársak.*

Íme tehát itt a lóláb, amely kilátzik a sarajevói közgyűlés hosszú kothurnusa alól!

Tudjuk azt jól, hogy Ausztria azon mesterkedik, hogy Boszniát, ez a ma még közös tartományt magának szerezze meg, bárha magyar véren és magyar pénzen okkupálták és annektálták is. A P. H. nemrég lelebbentette a fátvöl Schwarzenberg hercegnek, a cseh mágán és nagyiparosnak az osztrák Urkázában a boszniai söriparról tartott beszédéről. A beszéd elhangzása után nemcsak arra ez a cseh mágán biztosított kapott, hogy Boszniában létesítendő sörgyára nagy szubvenziót fog kapni, sőt néhány fogadó koncessziót is kijár magának. Természetes tehát, hogy nemcsak a magyar fogadós és vendéglős ipar, hanem a magyar gyártmányú sörök és egyáltalán minden magyar terméknek a kiközösítése is tervezetlik az ilyen osztrák áruk által.

Mind ezeknek elmondása után azt a kérdést vetjük föl, hogy helyes volt-e az, hogy a bécsi vendégeket, ezeket a politikai vígceket ill a magyar fővárosban olyan meleg fogadtatásban részesítették, amik nyilvánvalóvá vált, hogy a magyar érdekek, illetve ez esetben a magyar vendéglős- és fogadóipar érdekei ellen konspirálni mennek Sarajevóba. Vádozni senkik sem vádoznak, csak jónkaratulag figyelemztetjük a kartársakat azon a részen, hogy többé ne üljenek le az ilyen — politikában utazó — urakkal.

A bécsi igazi Reichsverband is velünk együtt gondolkozik, amikor a lapokban közzétett nyilatkozatában tiltakozik ennek a Boszniában utazott csoportnak beavatkozása ellen; annak határozatát a fogadós iparra nézve károsnak és reformtörkévesít érthetetlenek deklarálja.

Ebből a sarajevói látogatásból határozottan kilátszanak a bécsi polyp kartár, amelyek Bosznia és Hercegovina vendéglősiparát megokhoz akarják láncolni. Ez ellen pedig a leghatározottabban tiltakoznunk kell.

Sörgyarak visszaélései.

Más címet is választhatunk volna ezen közleményünknek, melynek tárgyát egyik vidéki vendéglős kartársunk 6 oldalra terjedő panasz képezi. Hogy a sörkárterhek tartozó gyárak úgy bálnak a vendéglősökkel, ahogy ók akarnak, az régi

dofo, de hogy annyira menjenek önkénykedésben, hogy a vendéglősöket károsítják és becsapják, az már mégis bolhányos. Arról is volt már szó lapunkban, hogy a sörgyarak bírányosan töltött hordókban küldik szét a sört, elkelejtve atól, hogy a hordók szurkolása által a vendéglősök amugy is sokat vesztenek. A panaszos leveleiben azonban olyan adatok foglaltaknak, hogy a vendéglősök anyagi érdekeiben, azokra fel kell hívnnak a figyelmüket.

A terjedelmes levelet csak kivonatban áll módunkban ismertetni.

Huszonhét év óta mérek sört, — írja a panaszos vendéglős, — de bizony én sem figyelem meg, mennyivel kevesebb sört kapok a hiteltelt hordókban. Ez év nyarán azonban azt tapasztaltam, hogy kaptam olyan hordókat is, melyekből a tartalomnak *egyennegyed, egyharmada*, de olyant is, melynek *fele* hiányzott. Ezt a sört az *Első Soproni Sörgyáza* szállította és a jelzett oknál fogva kévtelen voltam vele végezni. Mikor erről meggyőződtem, rögtön felhivtam a sörgyárat, hogy küldjön azonnal valakit, ki a hiányokról meggyőződjék. Jött egy gyári alkalmazott, aki úgy akart meggyőződni, hogy össze-vissza fázta a hordókat, de ez is elég volt a nagy hezagok megállapítására. Mikor aztán látta, hogy nekem van igazam, a vonatot gyanusította: akkor 5 hektoliter sört kaptam és azt az ellenvetet tettem, hogy a vasuton, szállítás közben talán megsem esapolták meg az összes hordókat. Tapasztalt káromért egy hekkoliter levonást ígért. Beleegyeztem. Most megcsopoltam az egyiket, a másikat, a harmadikat és nagy meglepésemre láttam, hogy a sör romlott, élvezhetetlen. Beugaszoltam és félreteltem, de mindjárt irtam is a gyárnak és feljelentéssel lenyeltetem.

Megjelent a gyár főzömastera. Kinyit egy hordót a közepén. — nem tolyik a sör. Megállapítja, hogy a hordó tartalmának a fele hiányzik. Ez az ur is a vasutara toltta a hiányt. A rossz sört azután kísérlettek, a hordók tele voltak, nem hiányzott semmi. Csodálatos, hogy éppen ezeket a hordókat nem lopták meg a vasuton. A sörgyár ezen manipulációjának köszönhetően, hogy augusztus hó közepéig 30—40 hl. sörrel kevesebbet mértem ki, tehát nagy mértékben károsodtam, mert az átkos hordók miatt nem tudtam magamon segíteni, noha egy pohárlal sem voltam adósa a gyárnak.

Szereséset próbáltam azután a *magyar ándri* sörrel, amit a pozsonyi raktárból rendeltem meg.

No de itt megjártam Csöbörhöl-vödörre jutottam. Első kísérletre hoztam 3 hl. dupla nárciusi minőségűt. A sör zavaros volt, nem tudtam vendégeimnek adni. Az első csapolás, a hűvös időjárás következtében több napig folyó és noha kitűnő legnyomosa is köszülökem van a sör megfőrt. Ezt a rosszabb idönek tudtam be, amíg t, i. a sör csapon volt. Amde a meg értintelen volt hordóban is csak zavaros sör volt. Hát ennek mi az oka? Sem én, sem a vasut, hanem kétségtevel a sörgyár. Így kell nekünk kioldnunk a sörkárterhét, — tejezi be panaszos kartársunk a levelet, — és ennek csak a vendéglősök az okai. Ha egyesül-nének a vendéglősök, és erre megvan az alkalom az *Országos Vendéglős Egyesületben*, akkor sikerrel védekezhetnek a kárterk tulkapsái és visszaélései ellen. Nem volnának kénytelenek saját pénzünk árán annak rabszolgái lenni.

Kényszeríthetők-e az alkalmazottak a Nyugdíj-egyletbe való belépésre?

Egyik olvasónk azt a kérdést intézte szerkesztőségünkhöz, hogy vajjon joga van-e fizet (tulajdonosának alkalmazottait arra kényszeríteni, hogy száll, vendéglős stb. Nyugdíjintézet tagja legyen. Elméndon ugyan leveleiben, hogy öt Y. vendéglős éveket elézött borfuknak, majd később kiszolgáló pincérnek alkalmazta s fizetéséből a nyugdíj-járukéba, miután az egyesületbe minden megkérdezés nélkül beiratla, havonként 8—10 kor. levont. Most megváltik ugymond ezen pályától, nem lehetne-e vissza kövcsézni az egyesülettől a befizetett járulékokat?

Elsőre hocsátom, hogy anélkül foglakozom a kérdéssel, hogy a nyugdíjintézet elönys vagy kevésbé elönys voltának bíralatában bocsátkozni; tisztán jogi szempontból oldom meg a kérdést, különös figyelemmel bíróságunk gyakorlatára.

A jogtudomány álláspontja eddig az volt, hogy aki valamely nyugdíjintézet tagává lett, akár önkéntesen tette ezt, akár bizonyos kényszer alapján, a befizetett járulékokat vissza nem követelhetle; ennek az álláspontnak igazolására lehözta azt, hogy addig, amíg az illető fizetett, élvezte is azokat a jogokat, amelyek a tagsággal járnak, s ha nélañ beállott volna az az eset, hogy nyugdíjat kapjon az intézettől, azt meg is kapta volna. Vagyis bolmi bírsítási szerződésnek tekintették az ilyen nyugdíj egyesületbe való belépést, mely szerint a szerződés felbontása után egyik félnek sines a másikon követelni valója.

Kétségtelen, hogy ez a szigorú feltöngés nem felel meg az életnek, mert hiszen a nyugdíjintézet nem lehet a biztosító-jársasággal egyvonalba helyezni, azért mert az mindenkinek a tetszésétől függ, hogy biztosítsa-e magát, kőssön-e szerződést a biztosító-jársasággal, vagyis érvényesül teljes mértékben a szabad elhatározás; ellenben a nyugdíjintézetekbe való belépés többé-kevésbé kényszerű. Semmiképen sem méltányos tehát, hogy az, aki kényszer miatt lépelt be valamely nyugdíj egyesületbe, a befizetett járulékait elvesztse, ha onnan kilép.

Ennek az érvnek érvényesülését látjuk a m. kir. Curia egy igen nagy jelentőségű határozatában, amely szakított az eddigi gyakorlatlall, kimondván, hogy a nyugdíjintézet szabályokán az a rendelkezése, hogy magán alkalmazott a szolgálatból való önkéntes kilépése esetére elveszti igényeit a befizetett nyugdíjjárulékokra, érvénytelen akkor is, ha az alkalmazott — ki ez alkalommal főnökével szemben mindenkor kényszer helyzetben van — alávetette magát a szabályoknak. Nem változtat ezen az sem, ha az alapszabályokat a miniszter jóváhagyta.

Az indoklás további részében ezután kifejti a kir. Curia egy azért helyezkedett erre az állápontra, mert ma már mind általánosabb az a nézet, hogy a munkaadó és munkavállaló nem egyenlő szerződő fél, akkor amikor az alkalmazottat szerződés megkötik. Mert a szolgálatot kereső egyen bármilyen a messzejövőben bekövetkezendő nehézetlekedések is aláveti magát, csakhogy alkalmazást kapjon, kenyérhez jusson. Sokszor nem is tudja átgondolni milyen súlyos feltételek teljesítésre vállalkozik, de nem is keresi, mert első a valamihez jutathás égettező problémája. Már most a legnagyobb méltánytalanság lenne látszólagosan szabadon szerződő felekre a követ-

kezményeket egyelőren alkalmazni. Ilyen esetekben lép azután közbe a megértő, emberi érzé-³tel átható bírós és azt mondja, hogy a gyengébb, a kényszerített szempontjából bírálandó a formailag szabad akarat alapján kötött szerződés.

Ez a most ismertetett ítélet szolgálhat annak az elbírálásra, vajon a fenti című Nyugdíjgyesületbe nem önként hanem a munkaadó kényszere folytán való belépés esetén a belépett járulék nem követelhető-e vissza.

Az én nézetem szerint adott esetben szintén nem lehetne más e bíróság döntése, mint aminőt a kir. Curia lefelé ismertetett határozatában is mutat.

Tudomásom szerint ugyanis vannak egyes vendégül- és fogadó tulajdonosok, akik alkalmazottaikat (sőt tanoncáikat is) anélkül, hogy a vételéről őrök elmutatás ténne, a nyugdíjintézetbe beíratják s a járulót tagdíjra levonják — vagy levontják a főpénccrel — a fizetésükből. Az illetők, amikor őrök később értesítenek, persze belegegyeznek már csak azért is, hogy szolgálata maradhassanak. Belegegyeznek abba, hogy az amugy is nagyon kiesi fizetésükből a nyugdíjintézetbe járulékokat levonják.

Alapjában véve humánusan gondolkodás, az egynekét így szoktatni a takarékoskhoz, mert hiszen ez nem más mint a jövővel való gondoskodás; azonban mégsem engedhet meg, hogy így kényszerítsék bárkit is arra, hogy olyan intézet tagjává legyen és oda fizessen, ahova szabad akaratából nem tenné. Azután meg nem mindenki marad nyugdíjtagja, czen a pályán s épen nem méltányos, hogy főlök is ilyen járulékokat szedjenek. Ezek figyelembe vételével tehát arra az eredményre jutunk, hogyha később az így kényszerített egyén az intézetből belépett járulékat visszakövetelné, az neki megítélendő lenne.

Agy ellenvétele van azonban ezzel szemben és pedig az, hogy t. i. itt már a kényszerítő, nem pedig maga a nyugdíjintézet, ha az ellenvétele azonban nem állhat meg azért, mert formailag csakugyan más kényszeríti bele az alkalmazottat abba, hogy az intézet tagja legyen, végezettségében azonban mégis csak kényszer haltsa alatt léphet be az illető és a kényszer nem egy különálló harmadik egyéntől, hanem a nyugdíjintézetet egy közvetlenül kapcsolatban levő egyéntől őr. Sőt azt is mondhatnánk, hogy az illető tulajdonos egyszerűen az intézet megbízásából kényszeríti alkalmazottait, az egyesületbe való belépésre és a járulékok fizetésére. Enneköva ennek minden ténye vissza hat megbízójára. Így áll az eset akkor, ha csak így kényszeríti a vendégül vagy fogadó alkalmazottjait, hogy a belépést a szolgáltatási szerződés feltételeként állítja. De, mint fent említem, van eset, amikor az illető alkalmazott maga nem is nyilatkozta tla ki abbéli szándékát, hogy az intézet tagjává kíván lenni, hanem az illető tulajdonos egyszerűen beírta s a járulékokat fizetéséből levonja.

Ezzel az esetben természetesen még sokkal viágosabb a visszakövetelési joga az alkalmazottnak, mert hiszen itt még formailag sincs meg az akarat elhatározás, a nyugdíjintézetbe való belépésre.

Ezzel kapcsolatban még az a kérdés merülhet fel, vajon nincs-e helye annak, hogy az alkalmazott a beugraszott szolgáltatásról is ne követelhesse a béréből levont és az intézetnek befizett összegeket. De nem akarok hosszas lenni; csak röviden említem meg, hogy az utóbb

lölözött esetben, ha t. i. az alkalmazott minden megkérdezése nélkül iratta be főnöké az egyesületbe, feltétele nélkül helye van annak, hogy a levont összegeket főnökötől követelje, mert hiszen ő nincs is szerződéses viszonyban az intézettel.

Lehet ugyan harmadik javára is biztosítani az intézet nyújtott előnyöket, ha ezt az alapszabályok meg engedik, de akkor az illető főnöknek a maga zsebéből kell fizetni a járulékokat, ez azonban azt hiszem nem igen fordul elő.

Dr. Csizmadia Imre.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Hátralekos előfizetőink ezúttal is listeztetel fölkerjük, hogy az előzőleg kapott postautalvány fölmutatásával sziveskedjenek kiegyenlítani elmaradt tartozásukat. Akiak előfizetése most lett esedékes, az előfizetés megújítása céljából a fel- n számú postautalványt mellékelünk. Előfizetési és egyéb pénzeket: „Fogadó”-kiadó hivatala, Budapest, VIII. Rakóczi-ut 13. címre kérik beküldeni.

Hymes hírek. *Aulovits József* nagyzebecsi főpéncc, e hó 4-án vette elhatároz *Toldis* V. ma kasszonyi, Kispeszt.

Pelófi János arad főpéncc, október 12-én tiszteket *Dürkek* Ézavál az ottani monioritk templomban.

Majtag Gyula mislőből pincér háasságra lépett *Jurcsák* Erzséke el Mlakotom.

A most kukoréza. Az állandó rossz időjárás, mely a szőlők édesedését és a bortermés savanyúságát vonta maga után, szükségessé tette a must kukorézását, melyet a bortervevény ilyen kivételre esetekben és előzetes kérvény alapján engedélyez is. A földművelésügyi miniszter most egy rendeletet adott ki, mely szerint kukorézást engedélyezett csak a szőlő megkezdésekor lehet folytatni. Hogy pedig ezen esetekben visszacsukle ne forduljanak elő, a kérvényvel egyidejűleg a mustból mintát kell a borászati főfelügyelőséghez beküldeni.

— Itt említjük meg még, hogy néhány megye és ezek közt Beregmegeye is, azt kérérelték a földművelési minisztertől, hogy területükön a kukorézást ne engedje meg, mert ott eléggé érett és édesek voltak a szőlők és az új borok semmiféle kívánni valót nem hagynak maguk után.

Egyeséges étel- és italárak. A bécsi lipót városi vendéglők a múlt heten az étel- és italárk egyegésítésre tárgyalban ülést tartottak, és az alkalommal a nevezett körök összes vendéglőseire kötelezőleg megállapított minimális arakat szabták meg. — Leves, főzelék, (mellette) gombóc, metél, galuska, burgonya, rizs és mártás-félek adagja: 12 filler; marhahús 25, reggeli gulyás 36 és savanyú tódó 30 filler. Frissen készült ételek: pirított máj, vész, vese-velével, vese-tójjal, borjútej vagy kész kisebb ételek és pedig: magyar gulyás, sertés vagy borjú pörkölt, tormáshús, dagadó-kapószatval és rizeseshus 60 filler. Rostélyos, sertés vagy borjúcsül, szeletek (rántva v. natur) 1 korona. Kész tészták: 40 és frissen készített tészták: 60 filler. Lagorsó *egy kóró* 24 és *abuzsór* 18 filler; $\frac{1}{2}$ liter bor 28 f. (Ausztriában a bori nem decimáram, hanem $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ literenként mérik). — A bécsi lipót városi vendéglőkben ezennel az itt ismertetett árakon adják az étel- és italokat, ezen utal nem adhatják s adják; feljebb azonban mérhet s adhat ki-ki tetszés szerint.

Szűret. A mostoha időjárás következtében, mint a múlt számbunkban is írjuk, az idő börtémés a mul. vázatonosan alul marad. Ennek dacára itt-ott hó szűret is mutatkozik s e tekintetben kíván- képen jó kelatás vanak a Visonói és a Mátrahegyaljai szőlőtelepek Bortételező Résevértés-és-olajának, amelyek oppant kiegészítő szőlőtelepen a közelebböz nemes és itka szőlőfaják a jónál

jobb bort igényik. Az előnyösen ismert Visonai és Mátrahegyaljai Borté. Rossz-Társaságot ez a körülmény indította arra, hogy az ősszes vendéglőket és koszmárosokat meghívja a zamatos jó borokat termelő szőlőtelepi megtekintésére. A Visonai mátrahegyaljai szőlőtelep figyelembe igazgató ága megbízást kapunk róla, hogy a Bortételező Résevértés-és-olajára az é deketl szakköz- és-igyelemet is fel- hívjuk.

Egy vendégül jubileuma. A minap ünne- pelte *Strohofer* Viktor sárvári vendégül, az ottani járási vendégülök ipartársulata népszerű elnöke, 30 éves vendégülöskének jubileumát. *Strohofer* kártársunkat ezen alkalomból ottani nagyszámú tisztelő és polgártársain kívül, a helyi és környék- beli összes kollégái szeretettel ismadvöltek és ünnepelik.

Atjára házakban levő vendégülöt. A keresk, miniszter jóváhagyta a fővárosi törvény- hatóságú bizottságnak azt a határozatát, mely szerint a hazaszórt atjára házakban levő vendégülök és kávémezeiek, a kapuzárással egy időben bezárandók és kapuzárás után nyitva nem tarthatók. Ehhez képest a közgyűlés a szóban forzó szabályrendelet hatodik paragrafusát a következőleg állapította meg:

„Az első paragrafusban felsorolt fizetek nyitására nem adható az engedély, ha azok az utca felé külön kapuzárat nem bíróak. Kivéveit képeznek a főváros területén lévő hazaszórt atjára házak udvarai, amelyekben az ezen szabályrendelet intézkö- dési alá eső fizetek közl a vendégülök és kávéme- zőök beletétele az engedély a fennálló tényleges szőlő- telepek díját megfizették után. — A hazaszórt házak udvarában engedélyezett így üle- telben azonban nem a záróra tárgyában fennálló általános rendelkezések alkalmazandók, hanem a kapuzárással egyidőben köteles a tulajdonos fizeték beárát is azt kapuzárás után nyitva tartani nem szabad.

Az 1913-ki Vendégülök Naptára. díszes kemény kötésben, november hó középé- vel jelenik meg. A roppant terjedelmes és változatos 1913-ki V. Naptára érdekes tartalmából a következőket említek ki: — A naptári részt a szakszeríten összeállított *betéti és kiadási naptárak*, mely után a esllagszati rész és más közérdekléti dolgok majd a névnapok betérendes jegyzéke, a budapesti múltó, vezetes helyek ismertetése stb. következnek. Ezt követi az általános rész, melybe a vendégülöpar terén történt eseményeket ismertetés s más több szaktársadalmi és fontos közgazdasági cikkeket tartalmaz; a „Törvényismertető”, a berkezelési- és pincel teendőkről tartalmazó nagy és hasznos rovat; majd a „Konyha köréből” s a jóvó év első felében megjelenő „Vendégülök nagy szakácskönyv”-ből egy nagyobb rész következik. A három (magyar, francia és német) nyelvű „Étel-szótar” befejező részét szintén ez a naptárunk tartalmazza. Most jönnek a „Hasznos tudnivalók”, majd a „Szórákzoztató” (szépirodalmi) rész, mely gazdag és érdekesnél érdekesebb tartal- mával az összes naptárak ilyen rovaait fölülmúlja. Az 1913-ki „Vendégülök Naptára” tartalma azonban ezzel nem merül ki, mert a legkülönbözöbb érdeklé köze- lmenyeket egybefoglaló „Mindentel” (Kül- öntelés közlések) rovata, valamint a változatos és itt-ott pompás humoru adomákkal tarkított hírdetéseket tartalmazó részek meg ezután következnek. Dacára e telgazdag és nagy változatú tartalomnak; a díszes vaszonkötésű 1913-ki *Vendégülök Naptára*-nak az ára csak annyit lesz mint a múlt évi naptáré, példányonként: 2 kor, 30 filler. Az 1913-ki „Vendégülök Nap- tár”-at ne mulasszák el kártársaink be- szerezni.

Pompás almát és körtét szerethetnek be vendégülök kártársaink, a rossz gyümölcsök: termő máj idő dacára is, ha *Rampold* jószágú vendégülökök fordultak *Felső- bányai* Kump. Párt-szunknak a mai számbunk között ilyen hírdetést a 1. olvasónk figyelembe ajánlják.

Felhívás vendéglő-bezárására. Budafokon és Nagytelnyben azon vendéglők, akik ezen napri foglalkozást írtalmerecs egédfel nem állták, a pénzügyigazgatóság által fölváltatták, hogy e hó 15-én zárják le üzletüket. Ennek a felhívásnak már eddig is volt eredménye, annyiban többen tettek eleget a felszólításnak, amit azonban többen nem respektáltak. Mint most értesülünk, azon vendéglői üzleteket, melyek 15-én nem lesznek lezárva, a pénzügyigazgatóság ezen intézkedéseinek esendői közbiztonsággal fog érvényesíteni.

Különösen az augs óleso vázson- és foheramentó a fogás, aminek a kávé-párhuzos tarozók kétféle csak Deitrich Perenc Budapest, IV. Múzeumkörút 10) a hazai fudafók (szőlőszőlők) és vendéglők ismert szállói árúházaiban ügyeseknek beszerezni. Hogy elég szűkségűltek kártársának előzőekben schol sem szerethetik be, azt igen sok fogadó is rendelésbe igazolja.

Kényszer nyugdíj-biztosítás. Lapunk olvasói előtt ismertetés a Budapesti Képviselet általános a humánus határozata, mely szerint a fővárosi kávéosk a nálak alkalmazásban lévő pincéreket és nemcsak ezeket, hanem a kávébőzket is és minden üzleti alkalmazottakat a Magyarország Munkás- és Borkant Nyugdíjgyeblre fogják beírni, fizevén persze a tagsági járulékot is. Mint értesülünk, a képviselet általános a napokban intéz felszólítást tagjainhoz, hogy alkalmazottaikat a fenti egyesületbe nyújtsanak be. Ugy jelentésként a Midón pedig a kávéoskokat, ezt a dícséretes és humánus ténylet ezáltal is megemlíti, nem hagyhatunk szó nélkül egy másik dolgot, mely szintén a nyugdíjbiztosítás kérdéseivel van kapcsolatban. A száll, vend.sch. című nyugdíjgyebltel vezetője ugyanis, barátai s más összeköttetésével fogva arra ügyeltek megmérni egyes fogadó vendéglőket, hogy pincér alkalmazottait kikényszerítsék a Nyugdíjgyeblre való beírásra. Nehányan meg is eszeléskét ezt s nemcsak a fővárosi alkalmazottak, hanem az öntudatlan tanonc, clikák is preszónálják a Nyugdíjgyeblre való beírásra, amde nem úgy, hogy a tagsági járulékot is az illető főnökük fizetik, hanem ellenkezőleg: a pincérek és tanoncok béréből vonják le a díjakat. Már pedig rendjén ugy volna a dolog, ha ezt a tagsági díj fizetését maguk, a kényszer nyugdíjbiztosítók fizetik, mert az ő joguk csakis érte terjed. Arra nincsen semmiféle joguk, hogy valakit, pláne öntudatlan gyereket, magás díj fizetésék mellett olyan egyesületbe kényszerítsenek, amiről nekik valóban semmi fogalmuk sincsen. Vajjon mi fog történni akkor ha az ilyen kik később, amikor öntudatra ébrednek, vissza követelik az eléük kényszer újján levont összegeket? Igen könnyen megeshetik, hogy e követeléseket, jó kamattal együtt, ki kell fizetniük a kényszer nyugdíjbiztosító főnököknek.

As Első pincér szörfo. valamint a „Spanyol-szörfo.” kitűző öntermekének magyarországi vezéköpítéséről. *Ugy. István Adolf és Társa. T. I. a. helység: Bpest, VI. Lipótar-utca 33.*

As „Orient” jövője. A vendéglős és pincér branchéhoz tartozók régl, megszokott tanjaja, a Rákóczi-úti Orient-fogadó és kávéháza fölött megemlésként azok a bizonyos kis harangok, amelyek a legfőbb eseményt, az elümlést szokják beharangozni és elírni. Az Orient fogadóra ismét rászóllott a gyzásos enyészlet: elenyészelt, vége lett Utolsó gazdájának: a szeretlen ambíciója és nagy vállalkozás kedvé Nemeth Károlyt, akinek az egyedül bja az volt, hogy nem rendelkezett egy-kétszáz ezer korona tökével, az ő kedves hajszolót addig hajszolják, míg az Orientből teljesen ki nem ütnek. S amikor ez megtörtént, behúzódtak a függönyök az Orient-kávéház ablakain, a szobák ajtajai szintén bezárultak, ami azt jelentette, hogy az „Orient”, mint ilyen, ezen este és mindenkor megszűnt. És ekkor megindultak a kérdések: mi lesz az Orient-

ből, ki veszi ki és minek adják ki? Hogy mi jóvó az Orient-fogadóra? — Hát erre nézve többféle verzió kering. Altlólag Raskának az Orient-kávéház hosszabb időn át volt főpincérének, kinálthák bérbe az épületet, oly föltétellel, hogy a ház tetejét tartozik törökösre (apostra) építtetni, ahol özv. Schlöth-hauernek, a láthatudonos, idösebb hőklyék részére japán villákat emeltek. De Raska ezt a tervet nem fogadta el. Am Wertheimer Gábor, volt variété-kávé, mozis és ortomos kapott az ajánlatot, de oly éttérrel, hogy az egész kávéházat Variétének alakítsa át s a törökös házfőnök rendezze be a kánsant termet, a tükör termet és a különböző bohém-tanyáknak való termetek. Ebből sem lett semmi. Most aztán az Angol-park bérője állt elő. Ez az Orient hányzó részét szintén fölépítette, a tetőt egyenesre nyésné és itt az elvárszolt kastélyt, a csodakereket és az amerikai hullamvasút egy részét helyezte el. A sarki bástya fókán egy sárgaréz-kakas lábán forgó instrumentum lesz föllállva, s ez minden félórán ékesen fog muzsikálni. A ringlispl, az afrikai bobócek, a tiroli falu, tevék és egyéb cséprűzők az udvaron és részben a földszinti, pincéi és emelet helyiségekben nyernének elhelyezést. Ez az ajánlat most van megfontolás alatt. — Hát, ilyen jóvőkét rajzoló az Orient fölött. Hogy persze hol lesz a megállás? — Is és ki kezébe kerül s mi lesz az Orientből? — azt még most senki se tudja megmondani.

Nemcsak kalendárium, hanem fontos szakkönyv is a „Vendéglők Naptára”, amely 270 oldalas, nagy kötetben és díszes váza on kötésben, november 15-ére fog megérkezni. Az 1913-iki Vendéglők Napjátár semmi se mulassza el megemlékezni.

Budafoki vendéglők a Hagenmacher-sörgyár igazgatósága a mulit hó 27-ére meghívta a „Budafok és vidéke vendéglők parlarsulata” tagjait a renovált és megújított budafoki-sörgyárak megtekintésére. A társulat értesítésere mintegy 85-90 vendéglős jött Budafok, Albertfalva, Nagy-és Kisbékés és Budafokról Budafokra, ahol két csoportban, Loskay és Petschack vezetésével felváltással a szolgálat, tekintettel meg a szörfozók: A szörfoze megtekintése után az igazgatóság a vendéglőket a Pentz-féle vendéglőben látalt gazdag lakomával vendégeltette meg. A nagy társaság a késő éjjeli órákban a legjobb hangulatban oszlott szét.

Atom. Kieglér Gusztáv, — loszári tanár miután föltalálta az atom-energiát, ezen eddigi munkája befejeztével gyoronvatható a s fardalmnak kispénésére Budapestre utazott. Itt egy dunaparti fogadóba szállt s miután este volt, lefeküdt és elaludt. Azután álmódott. S micsoda rémségekkel, micsoda féltékenységgel találta magát. Az őt a földközébe nyitá ablakba egyszerre feljuttaták, és ott két, három só négy, öt szöke angyal fej jelenik meg. A látománya oda vonja, de megelégetése tetőpontra bja, amikor a néhány szökecségen kijel, lent az ablak alatt elterjedő dunai közönség s azon túl a dunai városok, a propeller- és propeller-házak a paszkodva egy hirtetűt nagy sereggel látja a fiatal szöke, ifjabb, leányok és az ölemedették koru és csalafinta titimát asszonyok és a közeli és távoli városok. Mielőtt kivetült valamenylen. S a retentő-nőzők tömegben lököttek látni: ezredtől a propeller-házra, üttörtörűt újat és vén fickókat, jókai boszorkányokat és Helzebunak különböző bántásúgokat néz a ezek, valamint a végéknélki sereg valameny tagjai mind gyorogtak és így, nerető fölkendőtől lököttek kalapjaitk nagy felkendődöt, miközben ezeket suttogták, eléggé harsogó hangon az ámuló és bámuló professzorának: — Ha-hi-hi-hi-hi drága tanár ur! — hiszen a mesteresége tejet mi más régl föltaláltuk!

Borfogyasztás országok szerint. Előző számbunkban közöltük a világ bortermését állomok szerint. Most azt mutatjuk be hitelen statisztikai adatok alapján, hogy egyes országokban mennyi bort isznak. A statisztika szerint Franciaországban egy-egy lakosra jut 180 liter, Olaszországban 100, Spanyolországban

83, Romániában 27, Magyarországon 20, Ausztriában 17, (e két utóbbi államban inkább sörrel olfjak szomjukat az emberek) Szerbiában 15, Németországban 7,5, Belgiumban 7, Amerikában 1,5 és Angliában 1,25 liter. Oroszország, Bulgária, Görög- és Törökországban és Svájcban, amelyek szintén bortermelő államok, statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre.

Helyreigazítás. Előző számbunkban az érsekvári vendéglő-ipartársulat kiegyezéséről hozott közlésknkbe egy kis hiba csuszott be. T. i. az érsekvári és vidéke vendéglők-ipartársulata és az ottani főszőlőbíró között a pálinkaivás korlátozása céljából léreigott egyezség csak az érsekvári (ezelőtt volt surányi) jársi vendéglőkre vonatkozik, s a városokra nem terjed ki, miután Érsekvár, mint r. város külön közigazgatási hatósággal bír s lenti és más hasonló kérdések, ennek hatáskörébe tartoznak.

GYÁSZROVAT. — Evva Lajos. Evva Lajos, ismert fővárosi kávé, (a Vigadó bérője) a Nepszínház volt művész igazgatója, mint részvértel ártészlet és hó 12-én a Vörös-kereszt kórházban meghalt. Evva Lajos már hosszabb 116 óta betegeskedett; szívbaj és vérmeseredés kínozta, míg végre most, 62 éves korában meghalott. A szívevénésőtől a halál. Evva Lajos, miután felhagyott a Nepszínház vezetőségével, nagy ambícióval adta magát a vendéglős- és kávé-iparra és egyike lett a kőbészlet kártársának. Halála mindenfelé ósintre részvételt keltett.

A pincérség gazdasági helyzete.

A bpesti pincér-p.egylet passza —

— Uj pincér-ehelyező. —

A szállodai és vendéglői alkalmazottak Genfi Szövetsége Budapesti osztályának vezértárlatórót a következő sorokat vetltek: Igen tisztelt szerkesztő ur!

Tudvalegő a budapesti pincéreknek egy nagyobb része a Genfi-egyesületbe tömörült, türelmesen várva az alkalmas időt, amikor a helyzet javításra szóba kerül. Mi, kik legkevesebb szándékkal vezérjük a pincérséget, azt hitjük, hogy lesz annyi érte, a — Fogadó szavaival élve — Gundeli-ipartársulata, hogy ha mi, türelmes bírányok valami passzál jövőnk eléjük, sietve fogjuk azt orvoslani, tekintve, hogy a békés együttműködőidőst csakis a Genfi-egylet higgadt elemeink köszönhetik. Csálódtnk. Első elvi kérelmünk, a „karacsony esti zárórát” vonatkozott; már itt van a másik, de a választ még ma is várjuk. Később a Bristol szállodában elfordult súlyos sérülék miatt fordultunk hozzájuk több ízben is. Hiába. Végül egy memorandumot nyújtottunk át, melyben 3 korona fizetés emelést kérünk, helyesebben mondva: könyörgünk; válasz peisze nincs, dacára hogy tudomásom van róla, hogy Bokros Károly heves ellenzése folytán elutasító határozatot hozott. Amde, ott van a munkaközvetítő az u. n. ingyenes; amiről még beszélni is undorodik minden pincér, így tiszta helyzet el kerülünk és elhatároztuk egy saját munkaközvetítőt, az felállítását — Még csak azt állapított meg, hogy Bokros Károly, csupán hiszgeből, nagy ellensége a Genfi-egylet terjeszkedésének, mert azt a nyugdíj (?) egyelőtt fel. Tudvaleg ugyanis, hogy a Genfi-egylet 25 évi tagság után, csekély havi 1 kor 30 fill, befizetés után évi 500 korona járulékot fizet tagjainak.

Hálás köszönetem előre is kifejezve, maradjon, kiváló tisztelttel!

Budapest, 1912. október 10.

Varga István.

A budapesti pincérek genfi-egyesületébe szeptember 19-iki közgyűléséről szóló jegyzőkönyvi kivonatot ill ismertetjük.

Jegyzőkönyvi kivonat.

Jegyzőkönyv: felvételt a szállodai és vendéglői alkalmazottak genfi szövetség-

Must eladás.

Zentai vasúti állomással szemben fekvő prima bacskaik főldre teleített szőlőm kiváló fajokból álló.

100-150 hektó must

termésesen +14d. Hegyi borban 2000 hektó leas eladó. **Jedlicska István** v. tanácsnok, szőlőbirtokos. Zenta.

is. Ugyanis a volt vendéglős egyik hitelezőjének több száz korona járt és nagyon meg-hagyta ügyvédjének, hogy amit lehet, feltétlen menten meg.

— Csak bizza rám, majd behozom én azt a kis összeget! — mondta a fiskális.

Közben elérkezett az árverés ideje s eljötték arra az ismert „árverezők”, de megjelent az ügyvéd is, hogy a „klénsé” pénze behajtási kérdést érvényre emelje, miért is erősen el kezdett — árverezni. Ezzel el is érte azt, hogy a házigazdának járó 1040 korona betolyt, de ennél több se jött össze és már nem volt más hátra, mint a — luszter. — No hát, itt kell behozni, amit lehet, gondolta a fiskális. Es elkezdett licitálni jó erősen s mikor már 450 koronáig hajította föl az összeget (testvérek közt megért a tárgy, 50 koronát), rajta hagyta a — lusztert.

— Huh, a ragyogóját, mi a csudát csináljak én ezzel a veszedekelt luszterrel! — mondta szörnyű dühösen az ügyvéd (de persze, magában), amikor az összeget nagy keservesen kifizette.

De a keserű pohár még nem mulott el. Mikor mind eltávoztak, megkérte a vendéglőt, hogy másnapig sziveskedjék használni vagy pedig helyet adni a luszternek.

— Mit? — fortyant föl a vendéglős, (ki az ügyvéd licitálása miatt jó 400 koronával drágábban jutott az ingóságokhoz) — hogy még én adjak helyet a luszternek!? Nem adok — tessék eljárn! — Mit tehetett mást a szegény fiskális: fíakerét ment szaitn hátra vette és egy cipelte ki a koscsibe a — lusztert.

Régi óbor

kütnő minőségű, 30 hektoliter, sajátermésű, egészen vagy részben eladó, **Regdon Sándor** építésznel **Szeged, Jókai-u 12.**

Többes szám.

— Sanyi mondj egy többes számat.

A Sanyi boryerek Oldalasi ura néz és így vágja ki a rezt:

— Fizekét!

— Mi? — az többes szám?

A tavasz boros elkezd mosolyogni: — Hát még azt se tessék tudni! Hát persze hogy az. Tessék csak megpróbálni szólni: fizekét! Mindjárt ott van a főpnceér és már is — többesszámú vannak.

Oldalasi ur ép a kerét akarta emelni, hogy nyakon teremtse a hangosan fecségő boryereket, amikor oda toppan a főpnceér, akinek aztán a négy napki „kavicsát” fízette ki, de hogy nem szánt szórás, az több mint valószínű.

Politikus kérdések.

Az egyik hírlapírói asztalnál valami fontos diplomáciával vagy politikai dolgot adnak elő a Balatonosnak. A kedves tenger nevezetes hegynékek derek névviseelője, egy igazi diplomatahoz illő komolysággal hallgatja meg a kérdést és arra véleményét ékéknt nyújtja: — Ez, uraim, semmivel sem külön, mint amit én most elmondani fogok.

... Volt nekem ezelőtt harminc esztendővel egy sógorasszonyom és annak egy jóképű, vidéki parasztasszony ömserőse. Az asszonyt valamely ügyben a hatóság elé idézik és kihallgatják.

— Hány éves? — kérdezi a bíró.

— Nyegvenkilenek!

— Van-e gyermeke?

— Van ám, csökölom a kezét, valamű öt darab!

— Mi a férjének a foglalkozása?

Az asszony erre zsebkendőit vesz elő és könnyes szemét kezdő törölgetni.

— Az lelkek Bírő uram, meghalt még völegény korában ...

Tihányi ügytísztelgetts s ment tovább.

IRODA VALTOZÁS.

Az igen tisztelt Fónók urának és a helykereső Alkalmazottaknak becses tudomása adom, hogy a régi és jó hírnévnek örvendő „**BELVÁROSI**” elhelyező irodámat Budapestén, IV., Himzú-utca 5. szám alá helyeztem át. Mint eddig egy tovább is **Matzner J.** és **Bleicher F.** urak működőnek irodámban és inték az elhelyezést teendőkét. További szives pártfogásáért eszed a tulajdonosnál.

Dr. Drahócs A. az.

HALLÓ!

Bleicher Ferenc, ki 15 éven át a Sebelzinger-irodában működött, és időszentit Budapestén a IV. kerület, Himzú-utca 5. számu

HALLÓ!

„**Belvárosi**”-irodában található.

A mélyen tisztelt fónók urának és a tisztelt alkalmazottaknak további becses pártfogást kéri 3-6 **BLEICHER FERENC.**

Kabán a Somogyi-féle nagyvendégli, táncterem, kerteliséggel, kuglózó s az összes szükséges mellékhelyiségekkel visszavonulást **mind eladó.**

ra 30 (harminczet) korona. Leveitre nem válassz, csak személyes megtekintés után tárgyalj: **Somogyi Imre** nagyvendégli **Kaba.** 1-4

SAPHIR a magy. kir. honvéd Ludovika akadémia táncán

intézet **VII., Erzsébet-körút 27. I.** Gambrius palotában, megnyit. — Prospektus kívánatra küld. Boston és Two Step. Egy különálló és bejárta 18 m. es dasterem zártkörű csoportoknak be-beadó. Klasszikus táncokban syciclistá e. m. Chopin, Mazur, Bostonen sítb zenére bálmatlós grafozítás és plasztikával csak magadródrában. Bejárás és oktatás egész napon át. Mindenben előlékő színvon. al. Exkluzív fe-nétt és gyermekcsoport.

Főpincérek óvadék szövetkezete

Telefon 24—94. Budapest, VI., Podmanicky-utca 19. Telefon 24—94.
A magyar pincérség első és egyetlen önálló pénzintézete. — Óvadékol azonnal folyósít.
Nincs heti üzletrés! Leszámolás azonnal. Hivatalos órák d. u. 4—7-ig.

Mundus
EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTORGYÁRAK R.-T.
Központi iroda: Budapest, V., Bálvány-utca 4.
Raktár: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15 sz.
Telefon 89—51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Kassa, Borsosjenő, Ungvár, Varasd. Vratz.
Mindennek hajlított fabutor és kerti butor.
Mindenki kedvelni és vendéglő berendezésekre csinosan illő hajlított gyártmányait.

Cégek, vállalatok nyomatványai-ak rendelő-jük a FOGADO könyvnyomda és lapkiadóvállalatnál. Budapest, VIII., Szentkúty-utca 31. szám.

Cégek berendezéseket, konyhai és egyéb felszereléseket és mindenféle cikkeket a FOGADO-nak hirdető cégek-nél vásárol-juk.

Páratlan olcsó ajánlat vászon és damaszt áruban

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!

1000 drb lenvászon lepedő 220 150	— —	Kor. érték drbjá 3.—
2500 * Kárpáti * 230 150	— —	4.—
3000 * nehéz damaszt abrosz 110 150	— —	3. 4-50
2500 * * * 180 150	— —	12.—
1500 * * * 220 150	— —	5. 50
3000 * * * 12 személyes 300 150	— —	6. 50
3600 tct. egész nehéz damaszt szalveta 60 60 tct.	— —	6. 7-50
2000 * * * * * 70 70	— —	10.—
600 drb kerti abrosz minden szímben	— —	3.—
3000 tct. dupla damaszt 160-160 60 120 tctja	— —	12.—
6000 drb szegélyes nagy párnahuzat	— —	2. 50
3500 * * * kis * * *	— —	1. 50
2500 * * * paplanhuzat 130 180	— —	6.—
6500 tct. vászon pohár és edénytörő tucata	— —	6.—
1500 drb angol flanel takaró 200 130	— —	6. 7.—

DEUTSCH FERENC

vászon és damaszt árúháza szállodások és vendéglősök szállítója

BUDAPEST, VIII., MUZEUM-KÖRÚT 10. SZ. ALAPÍTÁSI ÉV 1895. TELEFON 145—92.

WERTHERMER ÉS WEINER BUDAPEST

elvállaluk:

modern szálloda, internátus, sanatorium, villa, kaszinó és irodaberendezéseket szolid kivitelben, jutányos árak mellett.

MINTALAPOK ÉS KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.

Iroda és raktárak:

BUDAPEST, V., VÁCI-UT 4.

Telefon (interurban) 969. szám.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Azon t. előfizetők, akik a honlapunk internet levelezőre választott e-mail címre, jelen eszembejuttatják magukat a feltevéseiket. Csak az előfizetőknek válaszolunk.

L. G. Eset talán már harmadszor is éreznék ebben a rovatban! Nem kötelek volna lenni az írástestületnek, mert hogy az ő foglalkozása nem képessé teszi rá. Így feleltem meg tartozik az említett tagjaira. Údv. — **S. L. Szeged.** Ne várj minden írtam előadást, hanem tennemmagd munkájaidat! — megmondja igen helyesen egy régi iskolai könyv. Amióh pedig az is következik hogy nevelni kell a pincézt, és ebből a teendőből tessék énnék in a. kártsunk kiemelt a részét. Önnék mostan a mód arra hogy 1-2 tanoncot tartson és azokból becsatlétes, munkaszerető pincéceket neveljen. Ezt a fázadást egy vérbéli vendéglőnek sem szabad sajnálnia. Ez esetben aztán okkál és joggal kifogásolhatja a hitányos nevelést rossz pincéceket. A jelen esetben azonban ezt igen helyes tanács tárgyává. Tessék ezek fölött gondoni. Szívesen údv! — **Vadász Jellő.** Arról a vadász históriáról mi is hallottunk. Ez azonban semmi Wurglits V. illusztrált vadász társunk és k. barátunk esetéhez. Ők ugyanis az ősezer vas- és salamegyi nyulak — bojkottáltak. Állítólag a világ minden kincseit egy sem kerli utája, valami két hónap óta. W-cs ez esetből kifolyólag az „Akvarium” társaság tagja lett is ígygenek elcsajdított azt a gyakorlatot, amely a reményes társulásoknak engedélyeztette fogja bírni. E az. szentistia valóság. Egyébként szívesen köszönök — **C. L. Losonc.** Így fog történni, amint irta. Údv. — **Óvatos Pincész.** Hát t. fő ur, tudunk mi annál még citfább eseteket is. Vannak itt Budapest környékén, amelyek nem 3-6. hanem 12-16 ezer korona értékűek vesznek a főpincéztől. Ezenfelül adnak még 1-2 ezer korona „cigány-pénzt” és „stempléi-hitelet” is. De nemcsak kávéházakban „mikróvizsgák” ezek az állapotok. Most már átterek is kezdik a székeséget illető tökélet ily módon való ősszohorást. Így ter W-2 k. az egyik Rákóczi uti fogadótelepére is, akinek ugyanabban 7-8 ezer kor. óva-

dékos főpincér-kereslete forog kint a piacokon. Ennek dacára a megrovás nem ezektől a stókeszegény-gárdáktól illet, hanem azokat a lökönyelmű főpincéceket, akik sok esetben minden megmondás nélkül „foglalták” le az ilyen tárgyú és kétes állású, a akik ég ezért egyedül okai ezeknek a mizerabilis állapotoknak. — **H. N-r.** Pontos értesítést szives közönnék és közönnék. — **W. S. Újvidék.** Az akciózárdás szíves köszönet. Csak gyakovolja a kártsunk mentől többet ezt a minnélmet szűbb és nemesh eseményt. Fog illelőnek ment. Szívesen údv! — **S. L. Szeged.** A sorokban említett cikkek színel se láttuk, így természetesen nem közönnék. H-özölés jött. Az Orizettel kapcsolatos eset tel e számunkban má helyen foglakozunk. Údv! — **M-a k-assy.** Említett szádecákóyóhól nagyobb-rést fog taralmának az idel V-Naptára is. Tessék csak egész bátran megrendélni. Süvéde údv! — **Komáromi. Sajnos** egyelőre borvidékeken sem olcsóbbak az árak 28-30 k-ért az idén nem vándorol utjuk kocsmáros, még azok sem, akik a természet tökélet vették. Említett ár-kimutatást a Fogadót most szíves tartalmazom. Údvélezt! — **K. Ö. T-telep.** Téli cím Szegedre lett jelentés, oda is mentek az utóbbi szármak, amelyek soraira újból elküld. Údv!

Eladó szálló-vendéglő.

Zalalövön közvetlen a vasútállomás közelében egy jóforgalmú szálló-vendéglő, mézőszékkel együtt, családok okát, november elsejére átadó, csetleg örök árban eladó. A vendéglő 600 tartozék: 1 nagy ivószoba, 2 kisebb étterem, 3 szobafőszoba, 2 családi szoba, bent a vasútállomáshoz közvetlen kimerő, — udvar, kocsiszín, istálló, jégpórnér s. h. A bérbeadási átvételhez 3000 (háromezer) korona szükséges. Evi her 900 korona. Bővebb felvilágosítást a Fogadótól, vendéglősöknek tudaljonok. **Özv. Frim Józsefné Zalalöv.**

Bors és Ruif vincerügnökség Szeged, Oroszlán-utca 21. szám.

Fogadói (szálloda) vendéglői és kávéházi eladás- és veteli ügynökség. 3-12

Vendéglősöknek,

akké illelőttök visszavonulnak a csetleg borkecskedés akarnak foglakozni egy kiválóan alkalmas **szép villa-épület,** tágas nagy — 2000 hekt. nagy befogadói — pincével s egy s mind nemcs fákkal beültetett gyümölcsösökkel.

gyönyörű tájas, elsőosztályú borvidéken — a fehérmegyei **CSÓKÁKON** — 31 kilométerre a vasútállomástól **jutányos eladó.** Bővebbet **Kelemecky István Budapest, II., Lánchíd-utca 6.**

Mindenmenny **nyomatványokat** a legmodernebb kivitelben jutányos áron szállít a „Fogadói” könyvtárhoz Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 34. sz. Pontos kiszolgálás!

Kávéházi helyiség.

Nagyforgalmú 6000 lakóval bíró mezővárosban (járási székhely) **kávéháznak alkalmas** helyiség a legelőnkebb helyen, szép lakással és minden létekelvességgel együtt hosszabb szerződés mellett **azonnal bérbeadó.** **Ügyes üzletembernek biztos megelhetés.** Bővebbet: **Dávid Sal. Örböcksei** boragykereskedő cégnél **Dunaszerdahelyen** lehet megadni. **Ugyanitt** kitűnő mári, székvaradi és egy ábrók jutányos áron kaphatók. 2-3

Keszthelyen

a Balaton-főrdő és park tömszomszédságában **584 — öles sarok-telek** szabad kilitással a Balatonra **vendéglőnek, szállodának kiválóan alkalmas** eladó. **Eladó** ... Cim a környék feltelek mellett **eladó.** ... Cim a közeli kilitavattalban. 3-4

Keresek

szakavatót, intelligens embert egy nagyobb városban **egy új modern kávéház létesítéséhez, üzletársnaka,** aki 20-30 ezer korona kevédménytel rendelkezik. Bővebbet **Özv. Klein Jakabné elhelyező-irodája Temesvárt.**

Fogadói könyvtárhoz és lapkiadóvállalat készíti legizesebben a szakmába vágo nyomtatványokat.

Bérbeadó szálloda.

Hévíz-pyógyfürdő tömszomszédságba levő kötsimert és igen jó meletteli **„Békészsók” szálloda és vendéglő** hálalmet szű, új üzletembernek több ére bérbeadó. — Hozzártozók: 12 szálló-szoba, 3 szemelzeti szoba, 2 étterem nagy terrasszal, 1 polgári szoba, nagy konyha, éléskamra, egy mosdónyilva, egy teljesen beáramlyt udvar, szép nagy telek a mélynek felételek gyümölcsösök, és konyhakert, fele részé pedig asztatóföld. Van ezenkívül egy kilitőnáló illelvehelyiség (borbély-irtel), továbbá gazdasági épület, nagy istálló és paita. (fahát, sertésfő stb. — Érték 5000 (öt ezer) korona. Az összes bérbeadás pincével kivül) 5000 (öt ezer) korona. — Értekezni lehet a tulajdonos: **Özv. Péca Lajosné** fogadónival, Hevizszentandrás (Zala megye).

Békészsókban

az egyik legnagyobb forgalmú vendéglő és kávéház, melyhez négy kiadó lakás is tartozik, a székesség mellékelvességgel, más világból mint **„Fogadói”** könyvtárhoz **Feder Józseffel** (nagyalmom) **Békészsókba.** **Ugyanott** egy Pathe-féle teljes „mozi-felzártelek” is eladó. 1-3

Eladó Budapest fő-

városban egy **beszálló-vendéglő,** melyben régi jömeneti **nagy vendégfogadó** és nagy szép kerthelyiség, tekepalya, nagy vendéglő-lakás, 100 lóra istálló, 3 szobát, 3 éves szerződés van. — **Házbér** 2000 korona. — **Vetelár** 4000 korona. — Bővebbet **Gyűrűs Kálmán** vendéglős Budapest, **I., Fehérvár-ut 10B.** 3-4

Gödöllőn

az ismert kiránduló-városban, gyönyörű helyen, a villamos megállónál egy újonnan épült ház, csinos berendezés **vendéglővel.** Vetelár 11 ezer korona. — Átvételhez 8000 (nyolcezer) korona kértetűnk szükséges. Bővebbet **Gödöllő Mátyas király-utca 20** (Alsó Öreghegy) **Mátyas király vendéglő.**

Fogadósok (szállodások), vendéglősök és kávékós figyelembe.

A bensheimi és reichenbergi festőiskolák volt szaktanára

Gubának Márton festő- és mázólok-mester **BUDAPEST, II., Törökvezs 6770.**

Elvállal: mindenmenny szakkunak, ügyiságnak fautatók, márvány-utatók stb. festését szolid és illelves kivitelben. — **Fogadós (szállodák), vendéglősök és kávéházak** újja fest (renovál) a modern igényeknek megfelelő illelves és vonzó formában.

Mérsékelt árak.

Néhány szakértői vélemény.

Frohner Hotel Imperial, Wien. A »KRISTÁLY« asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik. RÜLING, igazgató.

Restaurant Carl Hiller, Berlin NW. Unter den Linden 62-63. A »KRISTÁLY« ásványviz vendégeimmel igen kedvelt és szállitmányaink mindig a legjobb állapotban érkeznek meg. LOUIS ADLON, tulajdonos.

The Savoy Hotel, London. A »KRISTÁLYFORRÁS« ásványvizet kitűnőnek találom ugy tisztán magában, mint borral vegyítve. HENRY PRÜGER, vendéglős.

The Splendid Hotel, Ostende. A »KRISTÁLYFORRÁS« ásványviz a legkitűnőbb és vendégeimnek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizeket Ostendében. CHARLES VÁSARHELYI, igazgató.

Ő cs. és Apostoli kir. Felsőge Udvári Gazdasági hivatala, Wien. A »KRISTÁLYFORRÁS« igen kellemes ízű és üdítő itálnak találtatott. FRANZ von WORLITZKY, cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a „Kristályforrás“ ásványvizet *tiszta*, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból *egészségesnek* minősítette.

Az állami bakteriologiai intézet a „Kristályforrás“ vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségtanára, az 1902. XII. magyar balneologiai kongresszuson a forgalomban levő üllöntéle ásványvizeknek *bakteriologiai* szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásán *legtisztábbnak* a „Kristályforrás“ ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a „Kristályforrás“-t *nagy mélységből* fakadó, *állandó összetételű, igen tiszta*, magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

Az Országos Magyar Kir. Chemiai Intézet megállapította, hogy a „Kristályviz“ igen tiszta magnesium-hydrocarbonatos ásványviz.

A magy. kir. Belügyminiszter 1906. március 6-án kelt 22882. számú határozatából: A „Kristályforrás“ közegészségügyi szempontból *mint élvezetiviz kitűnő* és rendkívül értékes.

Az Orsz. Közegészségügyi Tan. a „Kristályforrás“-t *helyes és tisztán való kezelése* folytán a külföldön való versenyre más ásványvizekkel hivatottnak minősítette.

VENDÉGLŐSÖK NAPTÁRA

1913. évre. Az eddig felülmúló nagy terjedelemmel (készel 250 oldalas) és 4 szes kemény kötésben november hónapban fog megjelenni. A naptár smert közhasznú rovatat „Borkezelési és pincei teendők“, „Vendéglősi szakácskönyv“, „Hasznos tudnivalók“, Ételiszótár (magyar, francia és német) mellett a nagy terjedelemmel megfélelően fogunk kibővíteni, míg az új, 1913. évi szakszámokat valamint a Szépirodalmi és szórakoztató rovatunk szintén változatosabb és érdekesebbek lesznek. A díjazás közzel és rendelési igazgató terjedelmű **1913-ki Vendéglősök Naptára** ára cseréntul is csak 2 kor. 50 fillér lesz.

Az 1913-iki „Vendéglősök Naptára“ november 15-re jelenik meg.
Naptár-megrendelések a Fogadó kiadóhivatalába Budapest, Rákóczi-ut 13 intézendők.

Eladó balatonparti fogadó.

A Balaton egyik legnagyobb városának legszebb pontján, szemben a forrassági laktnyával és a most nyíló és a balatoni parkba vezető úttal, s pá pernyire a vasúttól és a Balaton-fürdőhöz, — egy **teljes újonnan berendezett**, villanyvilágítással, vízvezetékkel, — **jómenetű szálloda** — zésell együtt **eladó**. A szállodához 11 ujan berendezett szoba, elegáns étterem, külön polgári étterem és játékszoba, gyönyörű árnyas kert, 2 jézverem, 2 istálló, kocsiút, félkeres stb. szükséges meléketheység és fél hold vete-ményes kert tartozik. — Vételár 120 ezer korona. Vételhez az ár fele is elégleges. — Cim a kiadóhivatalban. 4-12

Hirdetmény.

Vulkán községben (Hanyad-megyében) a volt Prokop-féle

nagyvendéglő és szálloda,

melyben **2 kaszinó van** (uri és polgári), haszonbérbe kiadó vagy kedvező feltételek mellett örököron is eladó. Csakis komoly ajánlatokat vesznék figyelembe.

Bővebb felvilágosítást nyújt a

Petrozsényi Takarékpénztár Részvénytársaság, Petrozsény.

1-3

Szegeden

egy nagyon jó fogalmu

— 10 szobás szálloda, —

melyhez 2 vendéglő szoba, 1 szobás lakás, fu-dósoba és előszoba stb. tartozik, hár-mal együtt. Gókaron eladó. — Vételhez harm-ezer korona készpénz szükséges. A tőbbi meg-felében beosztott rézkészletben törlesendő. Bővebb tájékoztatást nyújt **Fekete László** főpincér **Szeged, Európa-fogadó.**

Dunántuli városban

(megye székhelyén)

a főtéren a posta, városi és megyei hivatalok központjában

egy nagyforgalmu vendéglői üzlet

nagy utcai kimeréssel, házral és berendezéssel együtt betegséggel **azonnal eladó.** **Eladási ár:** 60 000 korona. **Vételhez** 20-25 ezer korona elégleges (a többi a sörgyár adja). — Komoly veőknek a cimét megadja a kiadóhivatal. 3-4

Budapest vendéglő eladó.

legforgalmasabb pontján a Rákóczi-utón egy-két szaz lépésre, egy közepes, de erősen menő üzlet (nyelven: aranybánya) Evi forgalom: 300 hekto bor. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó szálloda

Nógrád-megye egyik **nagy gyárvárosában** 2 gyár között a vasutól és a város központjától 5 pernyire egy modernül berendezett szálloda eladó. A szálloda a közlekedéstől ill. — **Egy nagy és két kis étterem, egy nagy utcai ivószoba** (söntés), egy beosztott udvar és tekepalya-istálló, kocsiút, amerikai jézverem s ezenkívül gyönyörű konyha s egy **vegyes üzletnek való helyiség**, 12 modernül berendezett **vendég-szoba**, egy clubhelyiség, fürdőszoba, pincér-, portás-és család-szobák. **Az üzleti berendezés vételára:** 24 000 korona, melyből 15000 koronával adós maradhat s amely 200 koronás havi részletekben lehetneztös. — **Bérelti idő** 5 év. — **Bérelti összeg** 8200 korona. — Az összes helyiségekben gőzfűtés és villanyvilágítás, valamint **hideg és meleg vízvezeték** van berendezve. — Cim a kiadóhivatalban. 1-3

Általános Berendezési Részv.-társaság

Billárd, fabutor és hűtökészületek gyára
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 26.
Telefon: 65—75. Sörgyöncim: **BERENOEZÖK** Budapest

Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségvetésel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgál.

Tessék nyomtatványainak megrendelésekor a Fogadó-könyvnyomdához Bpest, Szentkirályi-u. 34 fordulni. Szakszerű kivitel! Gyors szállítás! Méréskelt árak!

SAJT

Számítalan kintézetés

EMENTALI, RÉPCELAKI, TRAPPISTA, ROMADOUR, CSEMEGE- és TEAVAJ

ajánlja **Stauffer és Fiai** sajt- és vajgyárak RÉPCELAK Vas m.

Málna-szörp! Eisenburger Gyula

szászorsági málna-szörp gyár-ból, friss szőlőből havasi málnából főzve: **1 kg. 2 kor. 20 fill.** vastag- vagy posta-állomásra szállítva 5 kilós demóban. — **Tíz kiló rendelésnél a málna-szörp kilonként 2 koronába kerül.** 3-6

Szalmaszál-szopokát papír szalvétát olesón szallit.

Nagy választékban *Heliograph* cikkek, kész étlapok, menükártyák, *És-tu-szántés-írás*, és *könyvek*, bomb-ökök minden nagyság és színben, ruhata-számok, számlakönyv-béret-füzetek, *levél-papír*, *betűk*, torta-, hal- és tányé-dísz-papírok, papírlottók, sátemény-kapszik, papír-lemez-tányérok, *függönyök*, újságtartók, íróháblak, *kerék* és *szőnyeg* stb. ösös és szabott árak mellett gyorsan és pontosan szállít.

BERKOVICS KÁROLY
hektograph-kesztő, toka, étermi, kávéházi és cukrászati cikkek ráktára

Budapest VII., Sip-utca 5. sz.
kiváratra árnygózék és minták ingyen és bérmentve

A gyors meggazdagodás titka megtudható

Első Magyar Zeneautomata kölcsönző és eladási intézet Budapest VIII., Rákóczi-ut 13

Aladdóm nagy mintaraktár!

Minden érdeklődőnek vételőtelezésnek nélkül bemutatjuk mintaképeben vagy vilá-gos mintasúvva berendezett, tehát tőm-kötség nélküli zenekent a melyek-ét **5 évi jótállást vállalunk.**

Csekély havi részletfizetésekre és he-tonkénti hengercsere. Zenekentben a modern technika minden vívmánya, ma-dolin-, xylophon, hegedű, stb. be van építve. Meghívása az ország bármely ré-szében felkeressük az érdeklődőket.

Pénzadósra jár, tehát innaggyat ki-fizet! *Nincs közkázat.*

Havibérlet 20 kor-tól kezdve
Használt automaták félárban.

Szüret 1912!

MEGHÍVÁS.

Fényes terméskilátások!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek ■ Borértékesítő ■ Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t. Hevesvármegye főispánja.

Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota).

Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz.

Sürgönycim: Visontamtra

Hazánk legnagyobb termő hegyi olvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Evi termés 12.000 Hltr.Kitünően művelt, pompás fejlődésű szőlőink eziden rit-
:: kasag számba menő, remek látványt nyújtanak. ::

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink mielőbbi megtekintésére, szükségletük méltányos arban, idejekorán való biztosítása céljából.

Szolofajok: Mézes, Ezerjó, Rízling, Furmint (Som), Muskát-Otonell, Chassefas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos.
Madelaine, Kadarka, Otele, Oporto, Burgundi, Kabernet.

Esemény több átváltó szerv és tonar ajánlása:

1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.
Külföldi utazásom kérem mindenkit St. Lukács-fürdői KRISTÁLY-ÁSTÁNYVIZET!**KRISTÁLY**forrás szénásvával feltöltött ásványvíze hasznos ital **ételgyógyászati** és **élesztési** **nehézségeknél**. A legfinomabb és **legérettebb** ástali és borviz. — Határozott **szomjcsillapító**. — Vidékre és külföldre **javardíjmentes** szállítás. — Kérem árgyűjtést. — Szomjcsillapító-működés is rendelhető, mely hasonló **enyhése** folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket. **Szt. Lukács-fürdő** Kutvallalat Budan.**TÖRLEY**
TALISMAN
CASINO RÉZERVÉ**Borbetegségnél, hordókezelésnél** (és tisztítandó) szükséges eljárásokra nézve teljes ismeretést nyújt a „**Vendéglős Naptár**”, mely a „Fogadó” előfizetőinek kor. 2 50.**Grosz Ödön és Albert**

Számos elismerő levéllel kitüntetett törv. bej. szálloda, kávéház és vendéglők adás-vevését közvetítő irodája

BUDAPEST, VII., RAKÓCI-UT 25.

TELEFON — INTERUBAN

18—68. 19—73. 24—32. 86—40. 145—99.

Cheque-számla az Erzsébetvárosi banknál.

Névjegyeket

es e szakmában szükséges mindennemű nyomtatványt szállít a Fogadó-könyvnyomda és lapkiadóvállalat Budapest, Szentkirályi-u. 34.

VINICONSERVATORVendéglős kártszám! Ha bort eszokolnak az azt akarják, hogy a megcsapolott hordóban a bor utolsó cseppje kifogástalan maradjon, — használja a Vimposek-féle szabaddalmazó „**VINICONSERVATOR**”-t, mely elvétel szorzi a megcsapolásnak és megvárosodásnak.A „**VINICONSERVATOR**” használata a bor megcsapolása ki az zavar.Kérem árgyűjtést és használati utasítást a „**VINICONSERVATOR**” feltalálója és eladója!**Vimposek Emil**vassai vendéglős
SZISZEK, (Horvátország)**Allandó borvasár.**Azon l. kártszámait, kiknek kitűnő **móri borra** van szükségük, ezután is felkértem, hogy forduljanak hozzám teljes bizalommal. Kollektívus tiszteltet **Mór** (Felső-megye) **Stoffer Mihály** vendéglős.**FEKETE ADOLF**

hatóságilag engedélyezett színházi, varieté,

— női és cigányzenekarok ügynöksége —

BUDAPEST, V., Váci-körút 16. sz.

Cigányzenekarok közvetítése hely- Telefon

kalföldre, valamint fordulóhelyekre is. 117—69.

A varieté és cigányzenekarok **színházi** Szalay Schaffer Károly.

Artsztrák zenekarok minden országban. Tanc- és zeneközösök jó szerződéseket kaphatnak Ajánlatok a legújabb Gagrav körretek.

Pincérek figyelmébe!Fő- és fizetőpincérek, kiknek **oldal-zseblárcs** (papírpíznél), vagy (apró- és ezüstpénz számára) **pincértáskára** van szükségük, amelynek feleke nincs beillesztve, hanem a felsőrészen az aljával egy darabból készült. — a **legújtanosabb árak mellett** — szereshetik be.**Molnár Vilmos**sérvelőgyárosod. **BUDAPEST, IV., Károly-körút 28. Kőlapos utórház.**
Képes árgyűjték bérmentve.**HERMANN J. L.**

es. és kir. udvari szállító

1819. ében alapított országos szabad. Alpacca.

Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Bécs, Graz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legújtanosabb kiváló tárgyakból **Szálladók, Vendéglők, Kávéházak és háztartások részére.**